

Oulun käräjäoikeuden laamanni

Virhe sakkorangaistuksen yhteisrahämäärässä

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastuksessa kiinnitettiin huomiota siihen, että Oulun käräjäoikeus oli 2.6.2021 asiassa dnro R 20/3786 antamassaan tuomiossa nro 21/124412 tuominnut vastaajalle määrätyn ehdollisen vankeusrangaistuksen ohessa vastaajalle 60 päiväsakon sakkorangaistuksen à 6 euroa, jonka yhteisrahämääräksi oli tuomiolauselmassa ilmoitettu oikean yhteisrahämäärän 360 euroa sijasta virheellisesti 330 euroa.

SELVITYS

Käräjäoikeuden puheenjohtajana asiassa toiminut Oulun käräjäoikeuden käräjätuomari on 1.11.2022 antanut apulaisoikeuskanslerin häneltä pyytämän selvityksen. Selvityksessään käräjätuomari arvelee virheen syntyneen siten, että hän on tuomiota laatiessaan unohtanut päiväsakkojen lukumäärää muutettuaan painaa Ritu-järjestelmän ”laske”-kuvaketta. Kerrotun seurauksena järjestelmä ei ole päivittänyt päiväsakkojen yhteisrahämäärää, joksi on jäänyt käräjäsihteerin rikosasian valmisteluvaiheessa järjestelmään tekemän kirjauksen mukainen 330 euroa.

Olette 2.11.2022 antanut asiasta lausuntonne, jossa viittaatte käräjätuomarin selvitykseen. Lisäksi toteatte, että käräjäoikeuden henkilökunta työskentelee kovan työpaineen alla ja että käsiteltäviin asioihin liittyy runsaasti yksityiskohtia, joiden tarkistaminen on asian ratkaisijan vas-

tuulla. Ilmoitatte toivovanne, että ratkaisijoiden työskentelyä tukisi ajanmukainen asiankäsittelyjärjestelmä, joka olisi toiminnoiltaan sellainen, että se poistaisi lasku- yms. virheiden mahdollisuuden tai ainakin vähentäisi virheitä.

RATKAISU

1 Käräjäoikeuden menettely asiassa

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava huolellinen.

Käräjäoikeuden antamassa tuomiossa vastaajalle tuomittujen päiväsakkojen yhteisrahamäärä oli merkitty virheellisesti, minkä seurauksena vastaajalle on tuomiolauselmassa määrätty tarkoitettua pienempi sakkorangaistus. Tuomio on ollut kuvatulla tavalla virheellinen. Käräjäoikeuden puheenjohtajana asiassa toiminut käräjätuomari on menetellyt huolimattomasti tuomiota laatiessaan.

Kiinnitän käräjätuomarin huomiota huolellisuuteen ja tarkkuuteen tuomion laatimisessa.

Pyydän Teitä saattamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

2 Toiveenne asiankäsittelyjärjestelmän kehittämisestä

Tuomioistuinten käytössä olevien tietojärjestelmien kehittämistarpeita koskevat kysymykset on usein aiemminkin nostettu esiin käräjäoikeuksien yksittäisissä laillisuusvalvonta-asioissa antamissa selvityksissä ja laamannien niissä antamissa lausunnoissa.

Esimerkiksi tuomiosta puuttuneita kokoonpanotietoja koskeneessa asiassa käräjäoikeuden selvityksessä nostettiin esiin, ettei tuomioistuimen käytössä oleva järjestelmä huomautta kyseisen tyyppisistä selvistä virheistä. Apulaisoikeuskansleri totesi asiassa 19.10.2022 antamassaan ratkaisussa dnro [OKV/1545/30/2022](#) voivansa yhtyä selvityksessä esitettyihin näkemyksiin sekä tarpeesta että tietotekniikan tarjoamista mahdollisuuksista ehkäistä etukäteen selviä virheitä. Selvityksessä mainitut hälytykset voisivat apulaisoikeuskanslerin mukaan hyödyllisesti tukea yksittäistä tuomaria tämän ratkaisutoiminnassa. Tuomari voisi välttyä tekemästä teknisluonteisia, mutta oikeusturvaa vaarantavia virheitä, ja kiinnittää enemmän huomiota muihin ratkaisutoiminnan kannalta tärkeämpiin seikkoihin. Ratkaisussaan apulaisoikeuskansleri totesi, että tuomioistuinlain mukaan tuomioistuinten tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä huolehtiminen kuuluu Tuomioistuinviraston tehtäviin ja että hän oli keskustellut sen kanssa tietojärjestelmien kehittämisestä muun ohella edellä selostetusta näkökulmasta.

Mainitsen lisäksi itse hiljattain lähettäneeni Tuomioistuinvirastolle tiedoksi eräässä hovioikeuden oikeuskanslerin tietoon saattamassa asiassa antamani päätöksen (dnro [OKV/1729/31/2022](#)), jotta käräjäoikeuden laamannin asiassa antamassaan lausunnossa Ritu-järjestelmän toimintaan kohdistama arvostelu mahdollisesti voidaan ottaa huomioon käräjäoikeuksien tietojärjestelmiä uudistettaessa ja kehitettäessä.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Oikeuskanslerinsihteeri

Leo Lahtinen